

Wat is erger: cocaïne of de strijd tegen de handel in cocaïne?

Hoeveel verslaafden zijn er in Nederland, vroeg ik me af, na

het [pleidooi van burgemeester Aboutaleb](#) om voortaan alle Rotterdamse fruitcontainers op cocaïne te controleren. En er moet meer worden geïnvesteerd in politie, justitie en rechtspraak, tegen de drugshandel. Goed gebruld leeuw, zei een oud-collega van me altijd bij dergelijke citaten. Dit is wat gezagsdragers horen te zeggen – en al jaren zeggen.

Ongetwijfeld zal na de verscherpte controle het aantal in beslag genomen kilo's stijgen. En daarna weer dalen omdat de smokkelaars andere kanalen kiezen. Wat komt er [nog meer uit Colombia](#) behalve bananen – koffie? Het is kat en muis. Ieder jaar zijn [de 'recordvangsten' groter](#). De handel bloeit en gaat gepaard met ondermijning, corruptie, moord en doodslag van een omvang en brutaliteit die jaarlijks erger lijkt te worden. ['Martelcontainer'](#) werd nog net niet het neologisme van het jaar. Hoeveel er ook in beslag wordt genomen, schaarste is er nooit. De straatprijzen stijgen niet. De 'strijd tegen drugs' is dus een illusie.

Nederland met z'n gunstige geografie, open grenzen, korte afstanden, efficiënte vervoersstromen, financiële dienstverleners, lage pak- en strafbans – alles versterkt elkaar. 'Narcostaat' en 'belastingparadijs' leveren samen een criminele biotoop op waarin bakken geld rondklotsen – de NRC-podcast erover heet niet voor niets ['Cocaïnekoorts'](#). Met iedere [gearresteerde douanier, politie-inspecteur, militair](#) of [advocaat](#) is het

aftellen naar de volgende barst in de rechtsstaat. Wiens dood, arrestatie of ontslag is de volgende krantenkop? Magistraat, wethouder, burgemeester? Kortom, waarom was cocaïne ook alweer verboden? En hoeveel verslaafden zijn er: hoe groot is het probleem? De opiumwet was ooit een politieke keuze. Oké, onder internationale druk. Coke is overal verboden, dus hier ook. Het is een *moetje*. Maar dat is geen verbod om na te denken: wat was het rechtsbelang dat met dit verbod wordt beschermd? Dat moet toch de volksgezondheid zijn. Dus: hoe groot is de problematische cocaïneconsumptie in Nederland in relatie tot verslaving in het algemeen. En wat is het draagvlak voor het verbod. Zeker bij het reguleren van genotmiddelen, waar burgers zich tamelijk zelfzuchtig in plegen te gedragen, moet de wetgever die afweging durven maken. Wat is erger, het probleem of de oplossing. De kosten van de handhaving, de neveneffecten als corruptie, ondermijning, de criminele groeistimulans. Of het lijden van de *cokeheads* in de goot? Aan de drooglegging kwam ook een eind, nadat in de VS alle knopen waren geteld.

Op Jellinek.nl vind ik dat er in Nederland zo'n 1,7 miljoen burgers een probleem hebben met genotmiddelen. Met in de top drie medicijnen, tabak en alcohol, in die volgorde. Samen goed voor 1,6 van de 1,7 miljoen misbruikers. Daarna volgen gokken en cannabis met 79.000 en 70.000 problematische gebruikers. Cocaïne volgt met 38.000 verslaafde snuivers en crack-rokers. Dat is natuurlijk niet niks. Maar het is ook een feit dat consumenten die een kick, roes of ander instant genot zoeken, hoofdzakelijk *met iets anders* in problemen komen dan met cocaïne.

Gokken lijkt al een heel stuk gevaarlijker, wat je niet zou afleiden uit de hausse aan gokreclames waarmee het onlangs toegestane internetgokken wordt bevorderd. Daar heeft de staat dan ook aanzienlijke financiële belangen bij. Dus dat geeft dan kennelijk niet.

Ter verduidelijking, ik heb zelf nul ervaring met cocaïne. En ook niet met gokken. Maar ik zie wel hoe makkelijk het verkrijgbaar is, hoe geïntegreerd het 'lijntje' is in het uitgaansleven en hoe weinig morele problemen consumenten ermee hebben. Net zo min als met gokken, trouwens.

Ja, er bestaat vrees voor liquidaties, vergismoorden, ondermijning, het corrumperen van kansarme jongeren en ergernis over de zichtbaar te rijke

onderwereld. Maar het verband met 'het lijntje' wordt zelden gelegd. In menig studentenhuis schuift op vrijdagavond onbekommerd de drugskoerier aan met het weekend-assortiment. Dus laten we de [celstraffen voor 'container-uithalers'](#) en anderen vooral fors verhogen, voortaan alle fruitcontainers uitpakken, méér politie en magistraten aanstellen, [sneller beslag](#) gaan leggen – het resultaat zal nul zijn en het zal nul blijven.

*Lees ook de [digitale nieuwsbrief](#) van juridisch redacteur **Folkert Jensma**.*